

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu **J. O.**, bývajúceho v Č., proti žalovanému **V. K.**, bývajúcemu v D., **o zaplataenie 567 000,- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 6 C 23/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2006 č.k. 14 Co 106/2006-109 a rozsudku Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 23. februára 2006 č.k. 6 C 23/2005-79

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2006 sp. zn. 14 Co 106/2006 a rozsudok Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 23. februára 2006 sp. zn. 6 C 23/2005 a vec vracia Okresnému súdu vo Veľkom Krtíši na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa návrhom doručeným súdu 15. februára 2005 domáhal zaplataenia 567 000,- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. januára 2003 do zaplataenia, pretože žalovaný si nesplnil na seba zmluvne prevzatú povinnosť, nezískal na konto žalobcu taký počet nových členov pre spoločnosť C., a.s., aby si mohol žalobca zakúpiť od uvedenej spoločnosti osobné motorové vozidlo Škoda – Octavia za 10 % jeho nákupnej ceny, t.j. za 63 000,- Sk, namiesto pôvodných 630 000,- Sk. Za rozdiel v cene, t.j. 567 000,- Sk odovzdal žalovanému do vlastníctva motorové vozidlo zn. Avia.

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 23. februára 2006 č.k. 6 C 23/2005-79 návrh zamietol, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal uzavretie zmluvy, na základe ktorej by došlo k prevodu vlastníctva motorového vozidla zn. Avia na žalovaného a teda ani

nepreukázal vznik záväzkového vzťahu na základe ktorého by vznikla žalovanému povinnosť plniť.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 27. júna 2006 č.k. 14 Co 106/2006-109 rozsudok okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa v tom, že žalobca nepreukázal existenciu zmluvy o prevode vlastníctva motorového vozidla zn. Avia a teda neuniesol dôkazné bremeno.

Proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš z 23. februára 2006 č.k. 6 C 23/2005-79 a rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica z 27. júna 2006 č.k. 14 Co 106/2006-109 podal dňa 1. októbra 2007 mimoriadne dovolanie generálny prokurátor, ktorého prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p., § 243f ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p. s odôvodnením, že súdy vec nesprávne právne posúdili a nezistovali okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, čím konanie trpí vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhol preto napadnuté rozsudky zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca ani žalovaný sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozsudku krajského súdu bolo podané včas a že ide o rozhodnutie proti ktorému je podľa ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal oba rozsudky nižších súdov v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V občianskom súdnom konaní súdy postupujú tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, a aby konanie bolo zárukou zákonnosti a slúžilo na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 1, 2, 3 O.s.p.).

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, súd rozhodne ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Ak sa hnutelná vec prevádza na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo prevzatím veci, ak nie je právnym predpisom ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 131 Občianskeho zákonníka).

Zo záväzkového právneho vzťahu vzniká veriteľovi právo na plnenie (pohľadávka) voči dlžníkovi, ktorý má povinnosť záväzok splniť, t.j. má povinnosť niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať (§ 488, § 494 Občianskeho zákonníka).

Vyššie uvedenými ustanoveniami zákonov sa oba súdy dôsledne neriadili, vec nesprávne právne posúdili a nezisťovali okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, čím konanie trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. O takýto prípad v prejednávanej veci ide. Z vykonaného dokazovania pred súdmi nižšieho stupňa je zrejmé, že žalovaný po jednaní so žalobcom o kúpe motorového vozidla zn. Avia toto vozidlo prevzal, zaparkoval ho u seba na dvore, disponoval s nim a správal sa ako jeho vlastník. Skutočnosť, že žalovaný pred tým ako vozidlo prevzal rokoval so žalobcom o dohode potvrdil sám žalovaný pred súdom na pojednávaní 17. januára 2006 (č.l. 62 súdneho spisu). Spornými neboli v konaní ani ďalšie skutočnosti, že žalovaný po prevzatí vozidla okrem toho, že mal k dispozícii kľúče od vozidla ako aj osvedčenie o technickom stave vozidla (technický preukaz), konal ako vlastník vozidla, poskytol peniaze na výmenu oleja, zabezpečeného svedkom A. B. (č.l. 54 súdneho spisu), vozidlo požičal svedkovi A. B. na viac dní na cestu na dovolenku, vykonal zmenu povinného zmluvného poistenia (zákonného poistenia) do inej poisťovne a zaplatil prvé splátky poistného, čo sám potvrdil na pojednávaní 17. januára 2006 (č.l. 62 súdneho spisu). Napokon sporné nebolo ani to, že žalovaný zaplatil za žalobcu 10 000,- Sk J. V., čo podľa žalobcu bolo plnením zo zmluvy zo strany žalovaného, avšak

podľa žalovaného išlo o preddavok na krytinu (č.l. 47 súdneho spisu), čo však súd ďalej nedokazoval. Ak za tejto dôkaznej situácie, keď žalovaný prevzal vozidlo, ktoré parkoval doma u seba, disponoval kľúčmi, technickým preukazom, platil výmenu oleja, vozidlo požičiaval, vykonal zmenu zákonného poistenia do inej poisťovne, zaplatil prvé splátky poistného, súd prevzatie vozidla nevyložil v zmysle § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka, jeho výklad zákona je nesprávny a vec tak nesprávne právne posúdil. Pokiaľ uvedené skutočnosti nadväzujúce na prevzatie vozidla žalovaným súd nepovažoval za dostatočné na to, aby dospel k záveru o prechode vlastníctva motorového vozidla zn. Avia na žalovaného, bolo nevyhnutné pokračovať v dokazovaní, pretože dôkazy na verifikovanie uvedenej právne významnej skutočnosti mal k dispozícii (jednak návrh žalobcu a jednak vyplynuli z dokazovania). Predovšetkým bolo nevyhnutné vypočuť ako svedkyňu J. V., ktorej mal žalovaný za žalobcu zaplatiť 10 000,- Sk, pričom jej platil žalovaný a nie žalobca, keď previedla svoje práva („svoju pozíciu“) na žalobcu, ako jej žalovaný zdôvodnil, že jej platí, hoci ona „svoju pozíciu“ odstupuje v prospech žalobcu, taktiež bolo nevyhnutné vypočuť na tie isté skutočnosti občana z obce Č. (označeného žalobcom i žalovaným), ktorého mal „zohnať“ žalovaný v prospech žalobcu, pretože ak by sa uvedené skutočnosti preukázali, išlo by nepochybne o plnenie zo strany žalovaného v prospech žalobcu ako protihodnota za motorové vozidlo zn. Avia. Napokon bolo potrebné vykonať dokazovanie aj na skutočnosť, či odporca motorové vozidlo zn. Avia používal alebo nie, vzhľadom na rozporné tvrdenia žalobcu a žalovaného.

Neobjasnenie uvedených skutkových okolností, neúplnosť skutkových zistení ohľadne prevodu vlastníctva motorového vozidla zn. Avia, teda nevykonanie dôkazov nevyhnutných na verifikovanie v danom prípade právne významnej skutočnosti mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd nezisťoval okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, nezaoberal sa nimi, hoci boli tvrdené a na ich preukázanie bol ponúknutý dôkaz. Rozhodnutie súdu tak trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vadou v zmysle tohto ustanovenia je nesprávnosť zistenia skutkového stavu nie z pohľadu vykonaného dokazovania, ale z pohľadu postupu súdu v dôkaznom procese. O vadu pri zisťovaní skutkového stavu ide hlavne vtedy, ak súd v dôkaznom konaní nepostupoval v súlade s ustanovením § 120 O.s.p. a nevykonal dôkaz, ktorý mal poslúžiť k verifikácii právne významnej skutočnosti, predstavujúcej znak skutkovej podstaty aplikovateľnej právnej normy.

Tieto skutočnosti založili opodstatnenosť mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p., preto rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie Okresnému súdu vo Veľkom Krtíši (§ 243b ods. 2, 3 O.s.p.) s tým, že právny názor vyslovený v tomto uznesení je preň záväzný, pričom v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: